

„ECKSTEIN“ zur TeilnehmerInnenauswahl
bei sozial benachteiligten Jugendlichen und Behinderten
für berufsbildende europäische Auslandsaufenthalte
**unter besonderer Berücksichtigung eines
interkulturell-interreligiösen Ansatzes.**

DLACZEGO NASZ TEMAT PODKREŚLA UWZGLĘDNIANIE ASPEKTU MIĘDZYKULTUROWEGO I MIĘDZYRELIGIJNEGO?

Miedzynarodowe przemiany społeczeństwa dotyczą każdego z nas. Wszędzie odczuwamy umiędzynarodowienie gospodarki przemysłowej i życia publicznego:

- Media włącznie z innymi technologiami informacyjnymi przynoszą nam informacje z całego świata o ludziach, wydarzeniach i innych kulturach, językach i religiach wnosząc to do naszego życia codziennego,
- Migracje ludności, czy to uciekinierów czy pracowników, wędrowni ludności do innych krajów, oba fenomeny z ich kulturowymi wyzwaniami wkraczają w nasze życie codzienne wywołując na nie reakcje
- Totalna globalizacja przynosi zmiany również na rynku pracy i wykształcenia

Tak w obszarze prywatnym jak również w zewnętrznym świecie pracy spotykamy często ludzi o innych poglądach na świat i doświadczeniach z innych kultur. Wymagania personalne nie ograniczają się dziś tylko do kwalifikacji personalnych lecz dotyczą również znajomości języków obcych i kompetencji międzykulturowych.

Definicja: kompetencja interkulturalna oznacza zdolność komunikacji z ludźmi z innych kultur, wymiany myśli i doświadczeń, dyskusji i porównywania poglądów na różne tematy. Kompetencja interkulturalna to bardziej ukierunkowywanie się na współpracę.

Kultura: jako system wartości, symboli, sposobów postępowania, uczuć, identyfikacja i współzycie. W życiu spotykamy się na codzień nie tylko z ludźmi z różnych obszarów kulturowych kultur lecz także z ludźmi z różnych obszarów religijnych:

- Chrześcijanie z różnych wyznań
- Ludzie niewierzący
- Muzułmanie
- Hindusi
- I inne odłamy wiary

DLACZEGO CHCEMY PRACOWAĆ Z NASZĄ MŁODZIEŻĄ ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM PROBLEMATYKI MIĘDZYRELIGIJNEJ I MIĘDZYKULTUROWEJ?

Żyjemy we wspólnym świecie! Polityka klimatów uwidoczniła dokładniej problematykę zależności delikatności problemu.

W oświadczeniu parlamentu w sprawie religii światowych znajduje się odnośnik, który wykorzystaliśmy do naszej pracy z młodymi ludźmi:

- ✚ Obowiązkowość względem własnej kultury i korzeni brak przemocy szacunek dla życia

Definicja: Dialog między religiami jest nośnikiem pozytywnych komunikacji ze szczególnym naciskiem na komunikację ludzi różnych kultur.

Dialog międzykulturowy to wymiana i spotkania ludzi różnych kultur, różnego pochodzenia i korzeni. Dialog międzykulturowy i międzyreligijny w społeczeństwie pluralistycznym wspiera utrzymanie pokoju na świecie.

Możliwe cele dialogu międzykulturowego i międzyreligijnego:

1. Poszerzanie horyzontów i wzbogacenie własnej wiary
2. Wspólny respekt i uznawanie oraz akceptowanie inności drugich

3. Pokojowe rozwiązywanie konfliktów

4. Spiritualny dialog

JAK MOŻEMY URZECZYWISTNIĆ ASPEKT MIĘDZYKULTUROWY I MIĘDZYRELIGINY W NASZEJ PRACY Z MŁODZIEŻĄ?

Ważnym założeniem jest, że my sami jako przewodnicy młodych ludzi musimy być otwarci na nowe myślenie. Przy tym nie jest obowiązkiem bycia osobą religijną i praktykującą. Inicjatorem projektu świata chaosu jest szwajcarski katolicki teolog Hans Küng, apelujący do rozumu ludzkiego.

Praktycznym wprowadzeniem w życie problemu tej tematyki jest zwiedzanie jarmarku bożonarodzeniowego. Nawet jeśli czas adwentu w Niemczech i w innych miejscach sprowadza się nadużywane jest coraz bardziej do konsumpcji i zakupów, to kultywowanie ustawiania dekoracji adwentowych w domach, śpiewanie piosenek adwentowych z dziećmi i inne momenty tworzą atmosferę spirytualną.

W naszych grupach często spotykamy się z młodzieżą ze środowisk migracyjnych, a więc młodzi ludzie z Turcji, Libanu, Maroka, byłej Jugosławii i Europy Wschodniej. Jest to młodzież w pierwszym rzędzie wyznania muzułmańskiego, czasami ortodoksyjnego. Doświadczamy kontaktów rzeczywistego stanu rzeczy w trakcie uczestniczenia przez nich w projektach i obozach letnich. Tam mamy możliwość bliskiego kontaktu i rozmowy np. przeprowadzenia wywiadu. W tym roku po raz pierwszy stawialiśmy otwarcie pytanie o doświadczenia i wyznanie religijne, i było nad wyraz widoczne, że nasi młodzi mają nie wiele zainteresowania pytaniami o religię, natomiast zupełnie inaczej sprawa ma się w przypadku młodych ludzi z wyżej wymienionych krajów i obszarów, którzy są bardziej otwarci na tego typu pytania.

Jako osoby prowadzące takie projekty poznajemy na początku, kto reprezentuje różne kultury żywieniowe, kto np. nie je mięsa wieprzowego. W ostrożny sposób próbujemy dowiedzieć się, czy są młodzi ludzie pochodzenia muzułmańskiego, którzy chcieliby zachowywać swój czas i przyzwyczajenia co do modlitwy. Po pierwszym zapoznaniu pytamy czasami, czy będą chcieli udawać się do meczetu. Wszystkie te pytania stawiane są delikatnie i ostrożnie w ramach przyjaznego dialogu, tak żeby u nikogo nie wzbudzić irytacji a gdy potrzeba wyjaśnić i stworzyć dobry międzykulturowy klimat.

Niestety zdarzyło nam się już zapomnieć zadać na początku pytania o nawyki żywieniowe, przyzwyczajenia religijne. Obecnie znajdują się one już w naszym oficjalnym formularzu meldunkowym i kodeksie postępowania w ramach naszych projektów, tak że nie mogą one zostać pominięte.

Czasami mamy okazję doświadczać prawdziwych znaczących przeżyć międzykulturowych, które zdarzają się nie prowokowane, a przyjmowane są z empatią. Przy wizycie w ramach obozu letniego na Krecie w Akademii Ortodoksyjnej zwiedzaliśmy sad wiśniowy w ramach święta wiśni w Rodopie i uczestniczyliśmy w ortodoksyjnej mszy. Tu nasza jedna młoda Niemka, która wcześniej wywodziła się przez kontakty rodzinne z kościoła ortodoksyjnego, ale straciła to przez emigrację, doświadczyła, przeżycia religijnego, przeżycie spirytualne, które można tak nazwać poprzez uczestnictwo w tym święcie.

Także w tym roku poszedłem z młodym człowiekiem wywodzącym się z wiary ortodoksyjnej do kaplicy, aby zapalić świeczkę.

Zawsze mamy wrażenie, że takie wizyty robią na naszych uczestnikach duże wrażenie, u jednych większe a u innych mniejsze.

Przyjęcie młodych samotnie wychowujących matek z ich małymi dziećmi przez dyrektora Akademii Ortodoksyjnej na Krecie też pozostawiło ślady, ponieważ on w swoim wykładzie podkreślał znaczenie momentów spokoju wewnętrznego, który można było doświadczyć wówczas w Akademii Ortodoksyjnej.

Źródła:

- Podręcznik kompetencji interkulturowej, Thomas Baumer
- Weltethos, Hans Küng
- Neue Caritas Zeszyt 14, 26.07.2010
- Qantara.de – Dialog ze światem islamu
- Motywacja do działania, Detlef Beste
- Interkulturalna kooperacja w Europie, Impuls nr. 34.BIBB